

REGULAMIN SŁUŻBOWY

Organistów Diecezji Tarnowskiej

Nakładem Kurji Biskupiej w Tarnowie.
Drukarnia Diecezjalna w Tarnowie pod zarządem St. Starostki.

REGULAMIN SŁUŻBOWY

Organistów Diecezji Tarnowskiej

Nakładem Kurji Biskupiej w Tarnowie.
Drukarnia Diecezjalna w Tarnowie pod zarządem St. Starostki.

331.108

YW-5521

D/236/2018

Regulamin

służbowy Organistów Diecezji Tarnowskiej

§ 1. Warunki objęcia posady.

1. Warunkiem objęcia posady organisty jest fachowe wykształcenie, stwierdzone świadectwem Komisji diecezjalnej, tudzież życie według zasad Wiary św. połączone z wykonaniem praktyk religijnych.

2. Obowiązek wykazania się takim świadectwem nie dotyczy tych, którzy posiadają świadectwo fachowego wykształcenia.

§ 2. Objęcie służby.

1. Organistę przyjmuje Rządca kościoła za uprzednią zgodą Kurji Diecezjalnej i umową zawartą na piśmie.

2. Posada nadana zostaje z reguły najprzód prowizorycznie na jeden rok próby. Okres próby może być przez Rządcę Kościoła skrócony.

3. Jeżeli na trzy miesiące przed ukończeniem próbnego roku nie nastąpi wypowiedzenie, tem samem uważa się posadę jako na stałe nadaną.

4. Organiści chcący w Diecezji otrzymać posadę, mają to zgłosić do Komisji Diecezjalnej.

§ 3. Obowiązki.

Organista jest obowiązany:

1. Grać i śpiewać podczas wszystkich czynności liturgicznych, według potrzeb i zwyczajów miejscowych i umowy z Rządcą kościoła.

2. Nauczać lud śpiewu kościelnego.

3. Prowadzić chór, jeżeli w parafji są odpowiednie warunki.

4. Dbać o porządek i czystość na chórze, o dobre utrzymanie organu i biblioteki chórowej, a o każdym defekcie, czy nadpsuciu organu, powinien bezzwłocznie zawiadomić Rządcę kościoła.

5. Jeżeli w parafji dotychczas organista wypiekał opłatki do Mszy św. i przygotowywał komunikanty, ma to na żądanie Rządcy kościoła czynić także nadal, po dostarczeniu mu przez Rządcę kościoła czystej pszennej mąki, drzewa i potrzebnych do wypiekania przyrządów i za odpowiedniem umówionem wynagrodzeniem pieniężnem.

6. Obowiązki swoje ma spełniać organista sumiennie, punktualnie, z powagą, godnością i przestrzeganiem wszystkich przepisów i rozporządzeń diecezjalnych, odnoszących się do śpiewu i muzyki kościelnej.

§ 4. Mieszkanie.

1. Organista ma prawo do bezpłatnego pomieszkania na organistówce lub w braku jej, w wynajętym na koszt parafji domu, ile możliwości w pobliżu kościoła.

2. Pomieszkание powinno być suche i jasne i składać się, ile możności, najmniej z jednego pokoju i kuchni wraz z najpotrzebniejszymi przyrzecznosciami.

3. Gdzie do organistówki należy gospodarstwo rolne, organiscie należy się stajnia i stodoła.

4. Wszystkie większe i kosztowniejsze naprawy i restauracje organistówki i jego budynków gospodarczych będą dokonywane na koszt parafji. Drobne naprawy ponosi sam organista.

5. Organista ponosi odpowiedzialność za uszkodzenia oddanych mu do użytku budynków, pochodzące z niedbalstwa, lub ze złej woli organisty i jego domowników, a komitet kościelny ma prawo kontroli, czy organista nie niszczy budynków.

6. Organiscie nie wolno bez zgody Rządcy kościoła i komitetu przeprowadzać w budynkach organistówki żadnych przeróbek chociażby nawet na własny koszt.

§ 5. Pobory.

Organista pobiera:

1. Stałą pensję, jeżeli taka w parafji istnieje.

2. Dochód z gruntu przeznaczonego dla organisty.

3. Dochód z gruntu dzierżawionego od Rządcy kościoła, gdzie to jest możliwe według uznania Komisji dla spraw organistów.

4. Wynagrodzenie za spełnianie posług liturgicznych przy Mszach św. śpiewanych, pogrzebach, ślubach, egzekwiach, zaduszkach i t. p.

według norm diecezjalnych i umowy z Rządcą kościoła.

5. Dochód z petyty, podzwonnego, kolędy, za opłatki roznoszone przed świętami Bożego Narodzenia, ze spisanego, za kartki do spowiedzi i z tym podobnych danin i ofiar parafjan podług miejscowego zwyczaju i umowy z Rządcą kościoła.

6. Umowy z jakimikolwiek Zakładami Ubezpieczeniowymi, jeżeli do opłacenia składek ubezpieczeniowych miałyby się przyczynić czynniki konkurencyjne parafji, może organista zawierać tylko za wiedzą i zgodą Rządcy kościoła i Komitetu kościelnego.

Bardzo jest wskazane, by organista sam starał się o jakie boczne, przyzwoite i godziwe zajęcie dla dobrego użycia wolnego czasu i polepszenia swej egzystencji.

§ 6. Władza.

1. Bezpośrednim przełożonym organisty jest Rządca kościoła.

2. Drugą instancją jest Ksiądz Dziekan, który na wypadek potrzeby przybierze sobie jednego kapłana i organistę z dekanatu.

3. Najwyższą władzą jest Rządca Diecezji względnie Komisja diecezjalna przez niego ustanowiona i z jego ramienia i w jego imieniu wykonująca opiekę i nadzór nad całokształtem spraw organistowskich.

4. Organista winien okazywać swej władzy szczerzy szacunek i posłuszeństwo w wykonaniu przyjętych na siebie obowiązków.

§ 7. Urlop i zastępstwo.

1. Organista ma prawo do ustawowego urlopu.
2. Choroba, nawet długotrwała, nie pozbawia organisty posady. Na czas choroby da organista na swój koszt ukwalifikowanego zastępcę.

§ 8. Kary dyscyplinarne.

1. Organista podpada karom dyscyplinarnym, jeżeli się stanie winnym któregośkolwiek z następujących czynów:

- a) niezachowanie przepisów ustępu 6 § 3.
- b) niezachowanie przepisu ustępu 4 § 6.
- c) pijaństwo, karciarstwo, wywoływanie zgorszenia swem postępowaniem,
- d) niemoralny tryb życia,
- e) należenie do organizacji lub stronnictw wrogich kościołowi katolickiemu, lub przez Rządcę diec. zakazanych,
- f) popieranie pism i działań tego rodzaju,
- g) przestępstwa, występki i zbrodnie podpadające pod kodeks karny.

2. Kary dyscyplinarne są następujące:

- a) upomnienie ustne przez Rządcę kościoła w cztery oczy,
- b) upomnienie pisemne przez Rządcę kościoła,
- c) upomnienie pisemne przez Księdza Dziekana,
- d) upomnienie przez Rządcę Diecezji wzgl. Komisję Diecezjalną z zagrożeniem pozbawienia posady,
- c) zwolnienie z posady przez Rządcę ko-

ścioła, lub Rządcę Diecezji, względnie Komisję diecezjalną za trzymiesięcznem wypowiedzeniem lub nawet natychmiast, jeżeli będzie zachodziła potrzeba bezzwłocznego zapobiegnięcia zgorszeniu lub jego usunięcia,

f) utrata prawa ubiegania się o posadę organisty w Diecezji.

3. Zastosowanie wymienionych kar zależy od rodzaju i ciężkości przewinienia i stopnia winy.

4. Organście przysługuje prawo odwołania się do Księdza Dziekana wzgl. Komisji Diecezjalnej.

5. Od orzeczenia Rządcy Diecezji względnie Komisji Diecezjalnej niema odwołania; dopuszczalna jest jedynie prośba do Rządcy Diecezji o ponowne rozstrzygnięcie sprawy, jeżeli są nowe dowody na obronę ukaranego.

§ 9. Opuszczenie posady.

1. Organista chcący opuścić posadę, wnosi najpóźniej ostatniego dnia miesiąca na trzy miesiące przed zamierzonym dniem jej opuszczenia pisemną rezygnację na ręce Rządcy kościoła i równocześnie zawiadamia o tem Komisję Diecezjalną. W wyjątkowych wypadkach może być ten termin skrócony za obopólną zgodą.

2. Samowolne opuszczenie posady pozbawia organistę prawa ubiegania się kiedykolwiek o inną posadę organisty w Diecezji.

3. O opróżnieniu posady organisty przez zwolnienie, rezygnację lub śmierć zawiadamia bezzwłocznie Rządca kościoła Komisję Diecezjalną.

4. Wdowa względnie dzieci zmarłego organisty mają prawo tak do zajmowania dotychczasowego mieszkania, jakoteż i do wszelkich dochodów na przeciąg trzech miesięcy, o ile na swój koszt dadzą ukwalifikowanego zastępcę organisty, w przeciwnym razie tracą dochody po upływie miesiąca od śmierci męża, względnie ojca.

5. Termin trzechmiesięczny może być przedłużony w wypadkach godnych uwzględnienia pod warunkiem jak wyżej ad 4.

6. Spadkobiercy organisty rozliczają się z następcą z czystych dochodów gospodarstwa rolnego należącego do organistówki.

Regulamin niniejszy zatwierdzam
† Franciszek Biskup.

Tarnów, 4 maja 1935 r.

Rozporządzenie w sprawie uregulowania pborów organistów diecezjalnych od Mszy św. i dochodów stuły.

(Currenda IV. 31 marca 1920).

Celem polepszenia materialnego bytu organistów diecezjalnych, nadto celem uregulowania i ujednostajnienia ich pborów od Mszy św. i dochodów stuły, a temsamem zapobieżenia ustawicznemu żalom i skargom na rzekomo wyrażane im krzywdy, w porozumieniu ze wszystkimi PT. X. X. Dziekanami rozporządzamy, co następuje:

1. Organista obowiązany jest grać i śpiewać bezpłatnie z tytułu posady, jaką zajmuje w niedziele i święta uroczyste na prymariach i sumach parafjalnych, w święta narodowe, tudzież na wszystkich nabożeństwach nadzwyczajnych, bądź czysto kościelnych, bądź narodowych. W miastach, miasteczkach i wioskach, gdzie jest więcej księży parafjalnych, gdzie się w dni powszednie prymarie odprawiają — ma również grać i śpiewać organista bezpłatnie, o ile te Msze św. są ciche.

2. Organista obowiązany jest grać i śpiewać bezpłatnie z tytułu posady, którą zajmuje, na nieszporach w niedziele i święta, na roratach, na Mszy pasterskiej, podczas „Gorzkich żali“, w dni krzyżowe, podczas oktawy Bożego Ciała, na Godzinkach, nabożeństwie majowym, czerwcowem i różańcowem, na zakończenie starego roku, w czasie rekolekcyj lub misyj parafjalnych, w dniu Zadusznym i dni odpustowe odnośnej parafji.

3. Organista obowiązany jest z tytułu swej posady uczyć parafjan śpiewu kościelnego i nim w czasie nabożeństwa kierować, wszakże z wiedzą i pod nadzorem miejscowego duszpasterza, który ma czuwać nad tem by śpiew kościelnoludowy odpowiadał swemu wzniosłemu zadaniu, jakim jest chwała Boża i zbudowanie wiernych, a nadto przepisom Kościoła św.

4. Organista będzie pobierał od wszystkich Mszy św. śpiewanych i tych cichych, na których na życzenie X. X. Proboszczów lub ich współ-

pracowników grać i śpiewać będzie, 10⁰/₀ od pobranego stypendjum mszalnego.

Jeśli organista grać i śpiewać będzie na Mszy św. obcego kapłana, należy mu się również wynagrodzenie w tej wysokości od tegoż kapłana. Jeśli organista gra i śpiewa lub towarzyszy na organach podczas śpiewu młodzieży w czasie Mszy św. szkolnej, należy mu się wynagrodzenie od dotyczącego stałego katechety lub miejscowego duszpasterza, względnie należy wystarać się dla niego o odpowiednią renumerację w Radzie szkolnej okręgowej, bądź krajowej. Co się tyczy Mszy św. fundacyjnych, należy organistom wypłacać należytość za ich czynności służbowe ściśle według aktu fundacyjnego.

5. Wszystkie te wynagrodzenia za grę i śpiew na Mszach św. śpiewanych i cichych w wysokości, jaką oznaczyliśmy, tak długo będą miały zastosowanie, jak długo trwać będzie obecna praktyka co do wysokości stypendjów mszalnych; gdyby się stypendja te obniżyły, wtedy obniży się i skala wynagradzania organistów za ich usługi podczas Mszy św.

6. Co się tyczy pborów z dochodu stuły mianowicie nabożeństw żałobnych, egzekwii, wypominków w dzień zaduszny, ślubów, pogrzebów, zarządzamy, co następuje:

a) w parafjach, gdzie jest sam proboszcz lub ekspozyt, organista popierać będzie $\frac{1}{5}$ całej kwoty po potrąceniu stypendjum mszalnego;

b) w parafjach gdzie jest proboszcz i jeden wikary pobierający $\frac{1}{4}$ dochodu, organiście przypadnie $\frac{1}{6}$ po potrąceniu stypendjum mszalnego;

c) w parafjach, gdzie jest proboszcz i 2 lub więcej wikarych, pobierających $\frac{1}{3}$ dochodu, organiście przypadnie $\frac{1}{8}$ po potrąceniu stypendjum mszalnego. Części wyżej oznaczone płacić będzie albo bezpośrednio strona zamawiająca, albo duszpasterz stosownie do zwyczaju miejscowego.

7. Uwzględniając bardzo praktyczny wniosek jednego z X. X. Dziekanów, uważamy za wskazane polecić, by każdy Ks. proboszcz, względnie Ekspozyt zaprowadził u siebie księgę osobną, w którejby każdego miesiąca notował, ile wypłacił organiście za granie i śpiewanie podczas Mszy św. śpiewanych i cichych; ile z dochodów stuły, mianowicie ze ślubów, wotyw ślubnych, pogrzebów, export, egzekwii, nabożeństw żałobnych, wypominków lub nadzwyczajnych nabożeństw brackich czy innych, które i więcej czasu i pracy od organisty wymagają; a wreszcie ile wypłacił za Msze św. lub nabożeństwa fundacyjne. Każdego miesiąca organista, pobierając należność swoją, podpisze się własnoręcznie w tej księdze na dowód odbioru odnośnej kwoty. Księża Dziekani przy wizytacjach swoich będą mogli przekonywać się o sumienności duszpasterzy w wypłacaniu organistom ich należności, a duszpasterze będą mieli w rękach swoich dowód na wypadek zarzutów lub skarg ze strony organistów na krzywdy i niesprawiedliwości rzekomo im wyrządzone.

8. Przypominamy też wszystkim PT. Rządcom Kościołów parafjalnych, by we wszystkich sprawach dotyczących organistów, w razie jakich

sporów, nieporozumień, lub w razie niewłaściwego zachowania się, niemoralnego prowadzenia się organisty, odnosili się *bezpośrednio do Nas, względnie do diecezjalnej Komisji* organistowskiej; by bez *Naszej wiedzy* organistom posady nie wypowiadali; w ten sposób uniknie się wiele przykrości, nieporozumień, a nawet i zgorszenia.

9. (Porównaj § 2 Regulaminu.)

10. Nakoniec polecamy usilnie, by XX. Proboszczowie i Ekspozyci troskliwie czuwali nad organistami, by ci sumiennie i należycie spełniali swoje obowiązki, dbali o przyzwoity i pobożny śpiew i porządną choć nie artystyczną grę organową, by organiści prowadzili się moralnie, przyświecali parafjanom dobrym przykładem; by organistom pomagali w polepszeniu ich bytu materialnego, a okazując im więcej serca i czynnej miłości bliźniego, przywiązali ich do kościoła i czynili z nich tym sposobem przyjaciół dla siebie i dla dobrej sprawy. Wielką też przysługę wyświadczą duszpasterze organistom, jeśli ich zachęcą, by poza obowiązkami organistowskimi *poszukali sobie zajęcia uczciwego, z organistowstwem pogodzić się dającego*, bo się to wiele przyczynić może do ich materialnego dobrobytu — tem więcej, że trudno przecież żądać stałej pensji lub wyższego wynagradzania za dzienną pracę organisty, zaledwie jedną lub co najwięcej dwie godziny trwającą, zwłaszcza przy słabem uzdolnieniu lub miernem wykształceniu organisty, a do tego w parafjach małych i ubogich.

Wyrażając nadzieję, że tak duszpasterze jak i organiści diecezjalni rozumieją naszą intencję w tej sprawie bardzo aktualnej, oświadczamy że to nasze zarządzenie będzie miało *moc obowiązującą od dnia 1-go marca 1920 r. i trwać będzie aż do odwołania od Naszej strony lub wydania innego zarządzenia*. Treść niniejszego naszego zarządzenia podadzą duszpasterze do *wiadomości swoich organistów*.

PIERWSZY SYNOD DIECEZJI TARNOWSKIEJ 1928

Tytuł IV, Rozdział IV.
(str. 105).

O śpiewie i muzyce w kościele.

Stat. 211. — Ponieważ nic się tak nie przyczynia do podniesienia uroku i okazałości nabożeństw, jak piękny śpiew i gra organowa w kościele, niechże duchowieństwo, organiści i wierni otaczają je szczególną opieką i niech tradycje diecezji na polu śpiewu i muzyki kościelnej, pielęgnowane w „Diecezjalnem Towarzystwie św. Wojciecha“, nadal podtrzymują i rozwijają.

Stat. 212. — Śpiew i gra organowa, jako część nabożeństwa, ma przynosić Bogu chwałę, a wiernych ma budować i do większej pobożności pobudzać. Przedewszystkiem śpiew podczas Mszy świętej ma uwydatnić jej poszcze-

gólne części, zwracać na nie pobożną uwagę wiernych i w ten sposób ułatwić im jak najżywszy udział w Przenajświętszej Ofierze.

Stat. 213. — Dlatego Rządcy kościołów:

1° usuną ze śpiewu i gry w kościele utwory o motywach świeckich, ckliwych, a na solowe występy śpiewaków zezwalać mogą tylko wyjątkowo;

2° dołożą starań, aby wierni brali żywy i liczny udział w śpiewie i dlatego pierszeństwo dawać będą śpiewowi wszystkich w kościele obecnych;

3° szerzyć będą zamiłowanie do dawnych pieśni, dawać będą pierszeństwo pieśniom mszalnym. Pieśni nowych, nie mających aprobaty kościelnej, nie wolno wprowadzać;

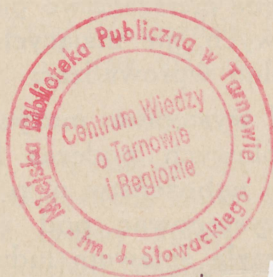
4° zabronią występów muzycznych, orkiestralnych lub solowych podczas Mszy świętej. Podczas innych nabożeństw n. p. procesyj, orkiestra może występować pod warunkiem, że będzie towarzyszyła śpiewom ludu lub w przerwach wykonywała utwory religijne.

Stat. 214, — Kapłani i organiści niech dają śpiew liturgiczny szczególnem umiłowaniem: niech tekst wygłaszają wyraźnie i dobitnie, a melodję niech wykonują poprawnie, z prostotą i namaszczeniem. Kaznodzieje niech wiernym wyjaśniają z ambony od czasu do czasu znaczenie i piękno utworów łacińskich, częściej śpiewanych.

Stat. 215. — § 1. Przy zakładaniu chórów kościelnych należy dać pierwszeństwo chórom,

złożonym z chłopców i mężczyzn, i dlatego pracę nad ich założeniem trzeba rozpocząć od młodzieży szkolnej i stowarzyszeń kościelnych.

§ 2. W kościołach, w których istnieją chóry mieszane, złożone z chłopców i dziewcząt, należy dążyć, aby chłopcy i dziewczęta tworzyły osobne zespoły śpiewackie. Zespoły te będą śpiewały oddzielnie, występując na chórze kolejno w ciągu roku kościelnego według zarządzenia rządcy kościoła.

JW-5521

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tarnowie

CWoTiR

0230-005521-00